РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ ПО ГОРИТЕ – ЛОВЕЧ
Ул. „Търговска” № 56, тел.:603823, факс 603822, e-mail: ruglovetch@nug.bg

П Р О Т О К О Л

На 15.10.2009 год. от 10,00 часа в гр. Ловеч се проведе работно съвещание по стопанисване на горите, собственост на физически и юридически лица.

Целта на работното съвещание е да се анализират проблемите по устойчивото стопанисване на недържавните гори в лесовъдски и организационен аспект.

Работното съвещание се проведе при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Откриване на срещата. Представяне на участниците и програмата на съвещанието.

инж. Павли Богдански – директор на РДГ - Ловеч

2. Доклад за състоянието, стопанисването и ползването в горите частна собственост на територията на РДГ – Ловеч.

докл. инж. Цветомир Груев – главен експерт по стопанисване на горите в РДГ – Ловеч

3. Посещение на недържавни горски имоти на територията на ДГС Ловеч и ДГС Лесидрен с изведени окончателни фази на възобновителни сечи. Дискусия.
4. Приемане на решения и закриване на съвещанието.

Участници в съвещанието: Представители на ДАГ, Лесотехническия Университет, Институт за гората към БАН, кметове и зам. кметове на общини, частно практикуващи лесовъди, членове на БУЛПРОФОР, експерти от РДГ – Велико Търново и Ловеч, директори и зам. директори на ДГС/ДЛС, журналисти.

Първата част на съвещанието се проведе в заседателната зала на Областна администрация Ловеч.

Съвещанието беше открито от инж. Павли Богдански – директор на РДГ – Ловеч. С няколко встъпителни думи инж. Богдански представи РДГ – Ловеч, в която недържавните гори са 56 % от територия й. Този висок процент на недържавната собственост на горите изисква значителни усилия от страна на служителите на РДГ, ДГС и ДЛС, и поражда не малко проблеми, свързани със стопанисването им. Целта на съвещанието е да се анализират проблемите по устойчивото стопанисване на недържавните гори на професионално ниво и да се потърсят решения за преодоляването им.

Участниците в съвещанието бяха приветствани от г-н Николай Нанков – областен управител на Област Ловеч.

Председателят на Държавната агенция по горите доц. Георги Костов се обърна към участниците в съвещанието, като отбеляза, че стопанисването на недържавните гори следва да бъде насочено към запазване на тяхната устойчивост, в интерес на обществото и на собствениците. С критичен тон посочи, че много често лесовъдите в стремежа си да задоволят исканията на собствениците, пренебрегват лесовъдските принципи. Изведените голи или „окончателни” сечи върху големи площи нарушават ландшафта и предизвикват недоволството на обществото, както и не добрия имидж на горската система. Необходимо е да се преодолеят тези негативи чрез убеждение на собствениците като се подобри комуникацията между лесовъдите – частно практикуващи и в държавните структури, и собствениците на гори, чрез спазване на лесовъдските принципи и чрез прилагане на ландшафтен подход при планиране и извеждане на сечите.

По т. 4 от дневния ред от инж. Цветомир Груев – главен експерт по стопанисване на горите в РДГ – Ловеч бе представен Доклад за състоянието, стопанисването и ползването в горите частна собственост на територията на РДГ – Ловеч.

В кратък съдоклад инж. Цветелина Пенчева – главен експерт „Недържавни гори" представи основните пропуски и нарушения, допускани от частно практикуващите лесовъди и от тези от ДГС/ДЛС, които са констатирани при проверки в района на РДГ – Ловеч. Представените доклади са приложени към материалите за съвещанието.

След представяне на докладите се изказаха някои от участниците в съвещанието.

Д-р инж. Ценко Ценов отбеляза, че при стопанисването на частните гори са налице проблеми от обективен и субективен характер. Трябва да се създадат условия за прилагане на по-добри и съвременни лесовъдски практики. Необходимо е да се подобри контролната дейност чрез изискване за предварително планиране, чрез делегиране на повече правомощия на всички участници в процеса на стопанисване на горите, но при строг регламент за правата и отговорностите. Дребноразмерните имоти са пречка за прилагане на съвременно лесовъдство, поради което е необходимо да се стимулира сдружаването на собствениците. Добри примери за това има в Смолянско.

Кметът на Община Ловеч постави проблемите, свързани с опазването на общинските пътища и земеделските имоти, които се засягат от дърводобивната дейност. Той предложи да се регламентира следните изисквания:

- товарните автомобили, с които се транспортира дървесина да се съобразява с товароносимостта на пътищата;
- да не се извозва и транспортира дървесина при мокри земни пътища;
- да има ограничения за голата сеч и задължение за възстановяване на гората, като се предвиди депозит, който да се използва за възстановяване й, когато това не направено от собственика.

Посочено беше, че на местно ниво се търсят решения, но за цялостното решаване на поставените проблеми е необходима промяна в нормативната уредба.

Г-н Минко Акимов – кмет на община Троян изказа своята тревога от безогледните сечи в частните гори, от сечите във вододайните зони.

Доц. Георги Костов посочи, че от лесовъдска страна има определени ограничения за мероприятията във вододайните зони, но е необходимо да се помисли как да се компенсират собствениците – държавни или частни, за да спазват ограниченията. В другите държави, ползвателите на природни ресурси плащат за тази услуга, само при нас не е така. Необходимо е да ни се помогне да вкараме пари в горите, за да има средства за подобряване на специалните им функции.

Доц. Костов обърна внимание, че общините могат да кандидатстват за финансиране от Европейски фондове за залесяване и изграждане на пътища.

Вторият етап на съвещанието включваше посещение на недържавни горски имоти на територията на ДГС Ловеч и ДГС Лесидрен, в които са изведени окончателни фази на възобновителни сечи.

Във възникналата на обектите дискусия бяха обсъждани основанията за изведените окончателни фази, доколко те са съобразени с лесовъдските принципи и състоянието на насажденията преди сечта, постигнати ли са целите, които са преследвани и какъв е крайният резултат от извеждането на сечите.

Д-р Груд Попов на първия посетен обект посочи, че в имота, който е изсечен на „голо" няма лесовъдски проблем, тъй като е възобновен почти на 100 %, но има нарушение на ландшафта.

Д-р Бойко Неделин посочи, че когато на един собственик е разрешено да извърши сеч на 100 %, няма как на съседа да се откаже, особено когато се отнася за малки имоти. През 2005 год. имаше обилно плодоносене, довело до масово възобновяване, което е едно от основанията за извеждане на тези сечи.

Инж. Юли Станилов – обърна внимание върху неефективния контрол. В представените документи има имена и подпис за извършена проверка, но сечта е разрешена.

Проф. Рафаилов посочи, че нашите издънкови дъбови гори, не са дълговечни и ако не се секат, ще настъпи естествения им разпад. По принцип голата сеч е лесовъдска система, която има място в издънковите гори, но следва да се прилага адекватно при наличието на обществена нетърпимост. Такива сечи се водят и в Швейцария и в Австрия. Следва да се обърне внимание на квалификацията на лесовъдите. ЧПЛ трябва да съветник на собственика, да може да го убеди кое е най-добро за гората.

Инж. Хинко Гечев на въпроса на доц. Костов „Защо е маркирал окончателна фаза в имот, в който пълнотата е била 0,9?" отговори, че е маркирал такава сеч поради това, че след изведена пробирка пълнотата е била в действителност около 0,5, имало е възобновяване и поради желанието на собственика. Ако не го е направил той, друг е щял да го направи.

Инж. Антоний Стефанов изтъкна, че БУЛПРОФОР няма да прави чадър на никой ЧПЛ, който е нарушил лесовъдските норми. Собствениците искат да получат максимални печалби в момента, а не след 10 или след 20 год. Трябва да се търси баланс между интересите на всички. Трябва да се отчитат условията, при които работят ЧПЛ, в много случаи в конкуренция със служители на държавна работа, които незаконно маркират с КГМ, най-често предоставяни им от услужливи ЧПЛ. Ясно е, че „калпави„ лесовъди има и сред ЧПЛ и сред тези, които са в държавните структури. Булпрофор е за строги правила и за по-облекчен режим за отнемане на регистрация, както и за наказания на служители по горите, допуснали нарушения. Булпрофор подкрепя намерението, посочено от доц. Костов да се регламентира равнопоставеност на собствеността, на отговорностите и правата на лесовъдите.Подкрепя намерението да отпадне от ЗГ ограничението за площ на имоти под 20 дка, което води до изкуствено разделяне на имотите.

Инж. Мариана Терзиева – зам. директор на ДГС Борима изказа становището, че служителите в горските стопанства вместо с лесовъдство в по-голямата част от работното си време са заети с подготовката на процедури, на различни видове справки, планове, отчети и др. вид писмена информация, което отнема значителна част от работното време. Лесовъдството е оставено на горски с ниска квалификация, поради което се допускат и посочените грешки

Доц. Костов заяви, че лесовъдът е този, който с професионализъм е длъжен да убеди собственика какво е необходимо да се прави в гората му. Защо е необходимо някой да върви и да проверява ЧПЛ? При лекарите така ли е? Трябва да се излезе от анонимността и всеки да носи отговорност за дейностите, които е извършил в горите. Трябва да се въведат строги санкции. Всеки да знае, че носи персонална отговорност. Ще бъде необходимо изготвянето на нова Наредба за регистрация, но това не може да стане преди промяната на ЗГ.

Доц. Костов формулира следните идеи:

- Защо да няма табела пред всяко насаждение: кой е таксаторът, кой е маркиращият лесовъд, коя фирма е извършила отгледната сеч, коя – възобновителната сеч и т.н. ? Трябва да се персонализира отговорността.
- ЧПЛ трябва да уведомяват за всеки свой обект ДГС/РДГ, а там да има регистър на обектите. Контролният орган РДГ, ако искат и когато искат ще проверяват, но при строго регламентирани правила.
- Трябва да се забрани частната практика на служителите по горите, или ДГС да го правят като услуга.
- Равнопоставеността на собствениците е свещено право, но както на правата, така и на отговорностите. Правилата и законите трябва да се спазват. Собственикът има права, но гората е и национално богатство. Ние - лесовъдите сме тези, които защитавайки националните и европейските интереси за опазване на гората, да убеждаваме собственика да не влиза в конфликт с общонационалните интереси, като се съобразява с лесовъдските принципи.

В заключение доц. Костов благодари на участниците в съвещанието и на организаторите от страна на РДГ – Ловеч за откровено изказаните мнения и предложения и закри работното съвещание.

Изводи:

1. Лесовъдът на място частно практикуващ, служител на горското стопанство или общинска структура, е най важната фигура в похода за устойчиво стопанисване на горите. Той е най - отговорен за прилагането на лесовъдските системи, за провеждането на природосъобразно лесовъдство и най-компетентно управление на горите.
2. Собственикът на гората взема решения по своята горска собственост, но той се съобразява със законовите изисквания и за това лесовъдите на частна практика, лесовъдите от ДГС/ДЛС и цялата горска администрация са в негова помощ чрез разяснения, информиране и консултации, за да може тези решения да са законосъобразни и в полза на цялото общество.
3. Не са достатъчни досегашните усилия на компетентните органи по горите, кметове и обществени организации за разясняване на ползите от горите, вкл. икономическите, които в много случаи не са в полза на собствениците, а на търговците и предприемачите.
4. Съвещанието чрез критичния анализ и дискусии показа къде са слабите места в управлението на горите, недържана собственост от страна на всички – лесовъди, кметове, обществени организации и собственици. То осигури възможност да се поставят на преоценка различните лесовъдски системи и да се видят нагледно екологичните последствия от драстичните ландшафтни промени. Направени са предложения за забрана на голите сечи и прилагането на окончателни фази на едроплощни краткосрочно-постепенни сечи.

Предложения за бъдеща дейност и законови промени:

1. Да се прилага по рестриктивен регистрационен режим и засили контрола по неговото прилагане. Да се въведе разпоредба за периодическа преквалификация на всички лесовъди в отрасъла.
2. Да се създадат законови условия за персонификация на правата, задълженията и отговорностите на лесовъдите – частно практикуващи и на държавна и общинска служба. Да се делегират пълномощия за поемане лесовъдската дейност относно регулативни и разрешителни режими и съответните отговорности. Да се огласяват действащите лесовъдски лица – дейности, нарушения, компетентности.
3. Преосмисляне на контролната дейност и привеждане в съответствие с нуждите на разнообразните по собственост гори в региона на административен капацитет, организация и нови задачи (консултиране, информиране, разясняване и др.).

Решения:

1. РДГ Ловеч заедно с лесовъдите от горските стопанства и частно практикуващите лесовъди да организират срещи за запознаване със проблемите произтичащи от лошото стопанисване и обсъдят перспективите.
2. Частно практикуващите лесовъди и РДГ да обсъдят възможности за съвместни консултации на собственици
3. РДГ да продължи да използва формата на срещи със всички заинтересовани страни по общини и населени места
4. РДГ да създаде организационни предпоставки за превенция и недопускане нарушаването на разпоредбите на ЗГ и другите нормативни документи за горите чрез засилен превантивен контрол, вкл. издаване на вътрешни разпоредби.